

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Contra eos, qui Clericos non sine violenta manuum injectione capiunt &
detinent. 19

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

Synodi
Prelato-
rum.

terminis eorum Iurisdictioni subjectis , Synodum suam (qui ad hoc tenentur) obseruent per se vel per alios congruis temporibus , ab ipsis Prelatis , prout expedire viderint , prafigendis ; & , quæ corrigenda vel reformanda occurunt , corrigant & reformat: & omnes in Ecclesia illa & Parochia , in qua Synodus celebranda fuerit , quandocunque eis fuerit denunciata , ad Ecclesiam & Synodum veniant obedienter , & Iura Synodalia observent reverenter ; non obstante aliqua occasione vel consuetudine contraria ; quam corruptelam reputamus , & penitus reprobamus . Soli tamen Nobiles excipiuntur , qui ad nostram Synodum noscuntur specialiter pertinere . Si qui vero Laicorum contra hoc venire præsumperint , & , in hoc , mandato ipsis Prelati sive Ordinarii non obediverint , sententiam excommunicationis (quam in his scriptis in ipsis ferimus) ipso facto vel omissione incurvant , & excommunicati singulis diebus Dominicis & Festis per Plebanos eorum & alios , prout hoc Prelato ipsi expedire videbitur , uisque ad satisfactionem condignam , publice nuncientur . Si vero multitudo Parochiaæ fuerit in causa seu in culpa , locus ille , in quo Synodum vel Iura Synodalia impedit contingit , sit , ipso facto , Ecclesiastico suppositus Interdicto : quod non relaxetur , nisi de hoc satisfactionum fuerit competenter . Nobilibus vero , ne hujusmodi Synodos vel Iura Synodalia impediunt , sub pena Excommunicationis latæ sententiæ firmiter prohibemus .

X V. *Vt Prælati Iurisdictione sua libere utantur , in terminis , eorum Iurisdictioni subjectis .*

Sed , ne delicta seu commissa subditorum maneant impunita , & ex hoc tribuatur audacia delinquendi ; statuimus , ut Prelati , in terminis , eorum Iurisdictioni subjectis , sua Iurisdictione libere utantur , tam in Correctione , quam in Iudicio & Animadversione , ac aliis , quæ ad hoc videbuntur expedire ; nec in his alter ab altero impediatur , sed juvetur . Et , si aliquæ sententiæ à Prelato in suum subditum propter ipsum excessus prolatæ fuerint , illæ sententiæ ab aliis Prelatis inviolabiliter usque ad satisfactionem condignam obseruentur , & etiam executioni , si opus fuerit , demandentur .

X VI. *Vt Iudices Ecclesiastici fraudem in iudiciis suis non committant .*

Item statuimus , ut judges Ecclesiastici , in iudiciis sive causis , Officium suum (solum Deum & iustitiam pro oculis habentes) fideliter exequantur : & , si scienter per gratiam vel per sondes aliquam partium in causis contra iustitiam læserint , præter poenas , à jure statutas (quibus subjaceant,) ipso facto incurvant

sententiam excommunicationis , à Nobis latam in his scriptis ; & nihilominus per Superiorum contra eos , si opus fuerit , ad graviora procedatur .

X VII. *Ne judices Ecclesiastici se de causis , ad forum seculare spectantibus , intromittant .*

STATUIMUS & hoc , ut de causis , ad forum seculare spectantibus , Iudices Ecclesiastici se nullatenus intromittant ; sed , quam cito inter litigantes de hoc exceptum fuerit coram ipsis Iudicibus Ecclesiasticis ; & ostensum , sicut de jure fuerit faciendum , causam ad Iudicem secularem remittere non postponant .

X VIII. *Contra impedientes Ecclesiasticorum Iudicium jurisdictionem , & executionem sententiæ .*

NE vero Iurisdictionem Iudicium Ecclesiasticorum , sive Ordinarii fuerint sive delegati , à secularibus Iudicibus vel personis impediti , & ex hoc (sicut à pluribus intentatur) dissolvi contingat nervum Ecclesiasticae disciplinae : statuimus , ut nullus secularium , sive Nobilis fuerit , sive alter qualisunque , Ecclesiasticorum Iudicium jurisdictionem in citationibus , monitionibus , denunciationibus , executionibus ac aliis modis , quibus Iurisdictione Ecclesiastica exercetur , per se vel per alium impedit aliquatenus vel retardet ; & , qui contra hoc ausu temerario venire præsumperit , & , monitus ab Ordinario vel Delegato , intra septem dies à tempore monitionis factæ non defiterit omnino , nec revocaverit ; si quid in præjudicium præmissorum attentaverit , sententiam Excommunicationis (quam in his scriptis ferimus in hujusmodi præsumptores) incurrit ipso facto . Quam Excommunicationem si per quindecim sequentes dies contumaciter sustinuerit , ex tunc , si Nobilis aut Dominus est , terra ipsius & districtus , si quem habet , sit , ipso facto , Ecclesiastico suppositus Interdicto : & nihilominus in loco , ubi , faciens impedimentū prædictum vel procurans , domicilium habuerit , cesseret à Divinis , quo usq; impedimentum sit revocatum , & alias legitime satisfactum .

XIX. *Contra eos , qui Clericos , non sine violenta manuum injectione , capiunt & detinent .*

QVIA vero in tantam vesaniam plerumque prorumpit quorundam perversitas perverorum , ut ausu sacrilego Clericos & Ecclesiasticas personas , non sine violenta manuum injectione , damnabiliter capere , & captivos execrabiliter detinere , non formident : statuimus , ut Clericorum captivatores , quicunque fuerint aut cuiuscunque dignitatis aut conditionis ,

Nobiles
Synodo E-
piscopali
subjecti .

tionis, cum omnibus consilium, auxilium, opem vel operam adhibentibus, per omnes Ecclesias Conventuales, Parochiales, & Capellas Civitatis & Diocesis Colonensis, (cum, ipso facto, Excommunicatione Canonis sint ligati) excommunicati nominatum, si eorum nomina sciri poterunt, alioqui in genere, publicè denunciantur, donec captivus sit liberatus, &c, de forese, fuerit laeso, Nobis, & Ecclesia, satisfactum. Et, si intra octo dies post hujusmodi denunciationem captivus non fuerit liberatus, ex tunc iidem captivatores cum adhibentibus consilium, auxilium, opem vel operam, ut praedictum est, nominatum, quorum nomina sciri potuerint, alioqui in genere, singulis diebus Dominicis & Festis, campanis pulsatis & candelis extinctis, per easdem Ecclesias & Capellas excommunicati solemniter & publicè nuncientur. Idemque observetur, si, captivo liberato, non fuerit laeso, Nobis, & Ecclesia, intra mensem satisfactum. Et nihilominus evitentur, donec per autoritatem Apostolicam absolvantur.

X X. Processus forma contra eosdem.

STATUIMUS ETIAM, QUOD IN OMNI LOCO, VIDE-
LICET CIVITATE, OPPIDO, CASTRO SEU MUNITIONE,
VEL VILLA, VEL ALIO QUOCUNQUE NOMINE VOCETUR,
UBI CLERICUS CAPTIVUS FUERIT ADDUCTUS,
RECEPTUS, VEL DETENTUS, EODEM DIE CUM ILLUC
DEDUCTUS, RECEPTUS VEL DETENTUS FUERIT, &
QUAM DIU IBIDEM EXITERIT, CESETUR PENITUS
A DIVINIS, & SIT IPSE LOCUS, IPO FACTO, ECCLESIASTICO
SUPPOSITUS INTERDICTO. ET, SI PER TRIDIUM
IBIDEM MANSERIT CAPTIVUS, NEC FUERIT LIBERATUS,
LOCUS IPSE, QUAMVIS POSTMODUM CAPTIVUS DE EODEM FUERIT DEDUCTUS, NIHILominus
MANEAT INTERDICTUS, DONEC CAPTIVUS LIBERETUR,
& MODO PRÆMISSO FUERIT SATISFACTUM. VT SIC
TAM NOBILES QUAM MAGNATES, AC ETIAM POPULARES
CUM PLEBE, CONTRA MALEFACTORES & SACRILEGOS
Hujusmodi, ex DIVINORUM CARENTIA PROVOCATI,
CONFURGANT, AD LIBERATIONEM ILLIUS, QUI AUSI
SACRILEGO CAPTIVUS DETINETUR, AUXILIUM
PRÆSTITURI.

X XI. Si, propter captivitatem Clerici, locus aliquis per mensem manserit interdictus.

ITEM, SI PROPTER CAPTIVITATEM VEL DETENTIO-
NEM CLERICI CAPTIVI, LOCUS, ubi DETINETUR,
VEL ubi CAPTIVANS HABET DOMICILIUM, PER MEN-
SEM UNUM MANSERIT INTERDICTUS, ITA QUOD CLERICUS
LIBERATUS NON FUERIT, NEC ALIAS SATISFA-
CTUM; EX TUNC INTERDICTUM IPSE, AD TOTUM
DECANATUM, IN QUO LOCUS ILLE CONSISTIT, EXTEN-
DATUR, & SIT IPSE DECANATUS TOTUS INTERDICTUS.

XXII. Si Decanatus per quindenam maneat interdictus.

ET, si hujusmodi interdicto durante per quindenam, Clericus captivus non fuerit liberatus, ex tunc, si Nobilis fuerit vel potens, vel alius quicunque, habens terram, jurisdictionem vel districtum, qui Clericum captivavit vel detinet; terra & districtus ejus, ubicunque fuerit, Ecclesiastico subjaceant interdicto. Et idem interdictum, eademque poena observetur, si Dominus aut Nobilis, aut alius quicunque, in cuius districtu vel jurisdictione captivans vel detinens Clericum, quamvis ab alio captivatum, habuerit domicilium vel receptaculum, monitus ab Ordinario loci, intra quindenam à die monitionis factæ, ipsum Clericum non procuraverit liberari.

XXIII. Si, captivantes Clericum, per duos menses excommunicati fuerint.

SED &, postquam captivans Clericum, vel
detinens captivatum, per duos menses in
Excommunicatione perficerit, Clerico non
liberato; omnis locus, ad quem captivans vel
detinens pervenerit, vel qua transierit, ibidem
comedendo vel bibendo, sit per continuum
sequens triduum interdictus. Sic & per se-
ptem sequentes dies sit interdictus, ubi ipsum
contigerit pernoctare.

XXIV. Ne filii vel filiae Clericos capti- vantur, & per annum excommuni- catorum, ad Ordines vel ad Beneficia Ecclesiastica admittantur.

PORRO, si captivans Clericum vel Religio-
sum vel detinens, ac sacrilegus, hujusmo-
di poenis supradictis vilipendis, congrua satis-
factione neglecta, per annum unum in Ex-
communicatione hujusmodi perdurare animo
præsumperit indurato fave obstinato; statui-
mus, ut nulli de filiis & filiabus, fratribus &
sororibus, seu filiis vel filiabus fratrum vel so-
rorum, usque ad tertium gradum inclusive in
linea descendenti & collaterali, & illi etiam
qui ad hujusmodi captivitatem opem vel ope-
ram impenderint, vel captivum Clericum in
fuis domiciliis detinuerint, ad Ordines seu
Beneficia, aut etiam Prælaturas, admittan-
tur; cum ex dicto parentum, ipso facto
reddantur inhabiles ad hujusmodi consequen-
ta: sub poena Excommunicationis latæ senti-
tia statuentes, & mandantes Examinate-
ribus Clericorum, Capitulis, Patronis &
Archidiaconis ac Prælatis, ut nullum ex talibus
ad Ordines admittant; Capitula nullum
ex eis ad Præbendam eligant, Patroni nullum
ex eis præsentent; Archidiaconi ac Prælati ta-
les non investiant ullo modo: alioqui Capi-
tula,